

BİRLEŞİK KRALLIK ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Dış Temsilcilikler ve Uluslararası Etkinlikler
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER.....	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	7
3. DIŞ TİCARET	10
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	15
5. TÜRKİYE İLE TİCARET	16
EKLER:	21

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı
Nüfus	67,26 milyon (2020, IMF)
Dil	İngilizce (resmi dil); ayrıca bölgesel olarak İrlandaca, Galce ve İskoçça'nın çeşitli lehçeleri ile Kernevek dili
Yüzölçümü	244 100 km ²
Başkent	Londra
Başlıca Şehirleri	Birmingham, Leeds, Glasgow, Sheffield
Yönetim Şekli	Meşruti Monarşi, Parlamenter Demokrasi
Devlet Başkanı	Kraliçe II. Elizabeth
Para Birimi	Pound (Sterling) (GBP)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: BM, NATO, AB, AK, AGİT'in de aralarında bulunduğu birçok uluslararası kuruluşa üyedir.

Coğrafi Konum

Kıta Avrupa'sının kuzeybatısında yer alan Britanya Adaları 244.100 km²'lik bir yüzölçümüne sahip bulunmaktadır. Bu adaların en büyüğü Büyük Britanya, ikinci en büyüğü ise Büyük Britanya adasının batısında bulunan ve üzerinde Kuzey İrlanda ve İrlanda Cumhuriyeti'nin yer aldığı adadır.

Ana adanın kuzeyinde bulunan İskoçya'nın batısında Hebrides takımadada topluluğu yer alırken İskoçya'nın kuzeydoğusunda Orkney ve Shetland adaları sıralanmaktadır. Bütün bu adalar İngiltere'ye bağlıdır. Ancak, İngiltere ile Fransa arasında yer alan Channel Adaları ile İrlanda Denizindeki Isle of Man adası, uluslararası ilişkiler ve güvenlik bakımından Birleşik Krallık'a bağlı bulunmaktadır.

Birleşik Krallık'ın 244.100 kilometrekarelik yüzölçümünün 130.400 kilometrekarelik kısmı İngiltere'ye aitken, İskoçya 78.800, Galler 20.800 ve Kuzey İrlanda 14.100 kilometrekarelik alanı kapsamaktadır.

Başkenti Londra olan ülkenin diğer önemli şehirleri Birmingham, Leeds, Glasgow ve Sheffield'dir. Ülke topraklarının yaklaşık % 71'lik kısmı ekilmeye müsait alan ve çayırlardan, % 10'luk kısmı ormanlık alanlardan % 19'luk kısmı ise şehirlerden oluşmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

Birleşik Krallık'ın yönetim sistemi anayasal monarşidir. Birleşik Krallık (Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı); İngiltere, İskoçya, Galler ve Kuzey İrlanda olmak üzere dört kurucu ülkeden oluşan bir devlettir. Büyük Britanya (Great Britain) terimi sadece İngiltere, İskoçya ve Galler'i kapsamaktadır. Anayasa adı altında düzenlenmiş tek bir anayasa metni bulunmamaktadır. Bunun yerine ülke, anayasa gücündeki yazılı mevzuat, yıllar itibarıyla oluşan içtihatlarla, örf ve adet hukuku ile uluslararası sözleşme hükümlerine dayalı olarak

yönetilmektedir. Anayasa niteliğindeki anılan mevzuat Meclis tarafından çıkarılan yeni kanunlar ve anlaşmalarla değiştirilebilmektedir.

Devlet Başkanı Kraliçe II.Elizabeth, siyaset üstü bir konuma sahiptir. Başbakanlık görevi 24 Temmuz 2019 tarihinde Theresa May'den Boris Johnson'a geçmiştir.

İngiltere Parlamentosu Avam Kamarası ve Lordlar Kamarası'ndan oluşmaktadır. Toplam 645 üyesi bulunan Avam Kamarası'nın üyeleri beş yılda bir yapılan seçimlerle belirlenmektedir.

İşçi Partisi çoğunluk hükümeti tarafından gerçekleştirilen reformlarla, soydan geçme asilzadelerin Lordlar Kamarasına katılma hakları sona erdirilmiş, vasiyet yoluyla devredilen Lordluk unvanı (hereditary peer) feshedilmiştir.

Diğer taraftan, Blair hükümeti tarafından hayata geçirilen ayrı bir reformla, Galler, İskoçya ve Kuzey İrlanda'ya merkezden bir dizi yetki devri anlamı taşıyan değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 1997 yılında Galler ve İskoçya'da yapılan referandumla, Merkezi Hükümetin ekonomi ve para politikası, dış politika, savunma ve ulusal güvenlik dışında kalan, eğitimden sağlığa, adalet hizmetlerinden ulaşım ve tarım politikalarına kadar bir dizi yetki 6 Mayıs 1999 tarihinde İskoçya Parlamentosu ve Galler Assamblesine aktarılmıştır.

1998 yılında imzalanan "The Good Friday Agreement" adıyla bilinen anlaşmanın Kuzey İrlanda'da yapılan referandum sonucunda onaylanması ile yapılan seçimler sonucunda oluşturulan Kuzey İrlanda Assamblesi ise Aralık 1999 itibarı ile çalışmalarına başlamıştır.

Ülkede 2016 yılı Haziran ayında yapılan referandumla Avrupa Birliği üyeliğinden çıkış (Brexit) kararı alınmıştır. Ülkenin 47 yıllık AB üyeliğinden çıkışı 31 Ocak 2020 tarihinde resmi olarak gerçekleşmiştir. 31 Aralık 2020'de sona eren 11 aylık bir geçiş döneminin ardından, Brexit sonrası dönemde AB ve Birleşik Krallık arasında tesis edilecek yeni ticaret düzenine ilişkin yürütülen müzakerelerde 24 Aralık 2020 tarihinde anlaşmaya varılmıştır. AB-Birleşik Krallık Ticaret Anlaşması olarak anılan anlaşma, 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Böylece ülke resmi ve anlaşmalı olarak AB'den ayrılmıştır. Anlaşmaya göre Birleşik Krallık, iş ve seyahat konularında anlaşmazlık olmaması için Avrupa Birliği kurallarını takip etmeye devam edecektir. Çoğu malın gümrük vergisiz ve kotasız ticareti garanti altına alınmış olup, iklim değişikliği, enerji, güvenlik ve ulaşım gibi konularda işbirliği devam edecektir.

Nüfus ve İstihdam

IMF verilerine göre nüfusun 2020 yılında 67,3 milyon olduğu tahmin edilmektedir. 2021 yılında nüfusun 67,6 milyona yükselmesi beklenmektedir.

BK Resmi İstatistik Kurumu (Office of National Statistics -ONS- <https://www.ons.gov.uk>) tarafından açıklanan Ağustos 2019 tarihli verilere göre ülkenin nüfusu 2019 yılı ortası itibarı ile 66.796.807'dir. 2019 yılı ortası itibarı ile nüfus artış hızı yıllık % 0,5'tir. Bu artış hızı 2004'ten bu yana görülen en düşük nüfus artış hızıdır. Ülkede yaş ortalaması 40,3'tür.

Nüfusun yaklaşık 56,3 milyonu (% 84,3'ü) İngiltere'de yaşamaktadır. Diğer bölgelerde nüfus şöyledir: İskoçya (5,5 milyon), Galler (3,15 milyon), Kuzey İrlanda (1,89 milyon). Nüfusta en büyük artış, bölgenin ekonomik dinamizmine de paralel olarak Güneydoğu İngiltere'de gerçekleşmiştir.

Düşük doğum oranları ve artan yaşam beklentisine bağlı olarak ülke nüfusu giderek yaşlanmaktadır. 65 yaş üzeri nüfusun sayısı, nüfusun diğer kısmına göre daha hızlı artmaktadır.

Özellikle son yıllarda İngiltere'deki nüfus artışının arkasında yatan önemli nedenlerden biri ülkeye yönelik göçlerdir. 1990'lara kadar nüfus artışı daha çok doğal nedenlerden (doğum, ölüm sayısı) kaynaklanırken, 1990'ların ortalarından itibaren nüfus artışı net göçmen sayısındaki artıştan etkilenmeye başlamıştır. Ülkeye uluslararası göç artarken, gerçekleşen doğumlar azalmaktadır. Ülkeye giren göçmen sayısı 2019 yılı ortasında 609.318'dir. Ülkeden giden göç ise 378.804'tür. Aynı dönemde doğumlar ve ölümler arasındaki fark 128.275'tir.

Birleşik Krallık nüfusu büyük ölçüde kentlerde yoğunlaşmıştır. Nüfusun yaklaşık % 85'i kentlerde yaşamaktadır.

IMF verilerine göre ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranının 2020 yılında %5 olacağı ve ülkenin işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 79. sırayı alacağı tahmin edilmektedir. ONS verilerine göre 2020 yılı Ağustos-Ekim dönemi itibarı ile 16-64 yaş arası çalışan nüfusta işsizlik oranı % 4,9'dur.

Doğal Kaynaklar

Ilımlı bir deniz iklimine sahip olan Birleşik Krallık'ta, Kuzey İskoçya'nın dağlık alanları, Galler ve İngiltere'nin bazı kuzey bölgeleri dışında kalan tüm bölge toprakları, tarım ve hayvancılık için elverişlidir.

Bununla beraber, Doğu Anglia haricindeki arazilerin engebeli olması, büyük ölçekli geniş tarımsal üretime izin vermemektedir. Geçtiğimiz yüzyıllar içinde ülkede tarımsal üretim yaygınlaştıkça, yaprak döken ağaçlardan oluşan ormanlık araziler giderek azalmıştır.

Birleşik Krallık, zengin petrol, doğal gaz ve kömür kaynakları ile AB içinde en fazla enerji kaynağına sahip ülke konumundadır. Ancak üretim, 1990'lardan itibaren giderek azalmıştır, yerel talebi karşılayamamaktadır. Ülke giderek artan oranda ithalata bağımlı hale geldiği için yükselen küresel enerji fiyatları ekonomi için risk oluşturmaktadır. 1980'li yıllar boyunca enerji bakımından kendi kendine yeterli olan ülke günümüzde net enerji ithalatçısı haline gelmiştir. Ülkenin diğer mineral kaynakları ise son derece sınırlıdır.

EIA verilerine göre 2019 yılında 3 milyar varil kanıtlanmış ham petrol rezervine sahip olan İngiltere, ham petrol rezervleri bakımından 69 ülke arasında 30. sıradadır. 2018 yılında 1 milyon varil/gün'lük ham petrol üretimi ile 126 ülke arasında % 1 pay ile 19. sıradadır. 2019 yılında 6 trilyon feet³ kanıtlanmış doğalgaz rezervine sahip İngiltere, 92 ülke arasında 45.

sıradadır. 2015 yılında 2 trilyon feet³'lük doğalgaz üretimi ile 97 ülke arasında % 1 pay ile 21. sıradadır.

Ülkede enerji ve temel kimyasalların üretimi için kullanılan doğal kaynaklar, kömür, petrol ve doğalgazdır. 18. yüzyıldan bu yana tam kapasitede üretim yapılmasına rağmen ülkede halen çok zengin kömür rezervleri bulunmaktadır.

Ülkede üretilen elektriğin üçte ikisi kömür ve doğal gazdan sağlanmaktadır. Bununla beraber, İngiltere'de yenilenebilir enerji kullanımı konusuna giderek artan bir önem verilmekte olup, hükümet, yenilenebilir kaynaklardan üretilen enerji oranını artırma yönünde politikalar geliştirmektedir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının artan enerji talebini karşılaması henüz mümkün görünmemekle birlikte kullanım oranı giderek artmaktadır. Özellikle rüzgar enerjisi kapasitesi hızla artmıştır. İngiltere dünya kıyı rüzgar enerjisi kapasitesi açısından birinci sırada yer almaktadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2018	2019	2020*	2021*	2022*	2023*	2024*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	2.864,34	2.830,76	2.638,3	2.855,67	3.004,8	3.120,06	3.239,2
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	1,3	1,5	-9,8	5,9	3,2	1,9	1,7
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	43.114	42.379	39.229	42.236	44.221	45.705	47.238
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	2,5	1,8	0,8	1,2	1,7	1,9	2,0
Cari Ödemeler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-3,9	-4,0	-2,0	-3,8	-3,6	-3,5	-3,4
Devletin Genel Net Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	75,9	75,4	98,1	101,6	103,5	105,4	106,5
Toplam Yatırımların GSYİH'ya Oranı (%)	17,1	17,3	15,7	16,3	16,7	16,9	16,9
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	4,1	3,8	5,4	7,4	6,1	5,2	4,5
Nüfus (milyon)	66,44	66,8	67,26	67,61	67,95	68,27	68,57

Kaynak: IMF *: Tahmin

Birleşik Krallık 2,64 trilyon dolarlık GSYİH'sı ile dünyanın 5. büyük ekonomisidir. Ülke, 2020 yılında 39.229 dolarlık kişi başına düşen cari fiyatlarla milli gelir ile dünyada 22. sırada yer almaktadır. Covid-19 salgını nedeni ile 2020 yılında sabit fiyatlara göre % 10 oranında azalması beklenen GSYİH'nın, 2021 yılında yeniden toparlanma etkisi ile % 6 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

İngiltere ekonomisi, 2008 yılında dünya genelinde yaşanan ekonomik krizden çok etkilenmiştir. 2009 yılında reel büyüme % 4,4 oranında gerilemiştir. Bu oran İngiliz ekonomisinde II. Dünya Savaşı'ndan beri yaşanan en büyük gerilemedir. Diğer taraftan verilen desteklere bağlı olarak 2009 yılı sonu itibarı ile üretimde istikrar tekrar sağlanmış ve ülke ekonomisi 2010 yılında % 1,3 oranında büyüyerek resesyondan çıkmıştır. 2016'da % 1,9 olan büyüme oranı 2017'de % 1,8 olarak gerçekleşmiştir. Küresel talepteki daralma ve Brexit sürecinden kaynaklanan siyasi istikrarsızlık 2018 yılında ekonomik faaliyetleri etkilemeye başlamış ve 2018 yılında büyüme % 1,4 olmuştur. Ekonomideki bu eğilim 2019'da da devam etmiştir. IMF verilerine göre 2019 yılında GSYİH, % 1,24 oranında büyümüştür.

Ekonomik büyüme son yıllardaki dayanağını istihdam artışı, esnek tüketici talebi, finansal destekler ve ihracattaki artışlardan almıştır. 2018 yılı ortalarından bu yana dünya ticaretinde artan gerilim, Avrupa ve gelişen pazarlarda büyümenin azalması ve piyasaların daha değişken hale gelmesi ülkenin dış pazarlarında daralmaya neden olmuştur. Brexit'e ilişkin belirsizliğin

sürüncemede kalması da ekonomik yavaşlamaya katkı yapmıştır. Bu durum, ülke ekonomisinin dışa açıklığını ve AB içindeki arz zincirleri ile derin entegrasyonunu ortaya koymaktadır. Brexit, aynı zamanda yeni iç yatırımların geri çekilmesine de neden olmuştur.

Kamu borç stokunun GSYİH'ya oranı yüksektir. Hanehalkı borç stoku da yüksektir. Hanehalkı tasarrufu da geçmişten günümüze düşük düzeylerde seyretmektedir. Sterlin, Brexit referandumu sonrasında değer kaybetmiştir. Cari işlemler açığının hacmi de son yıllarda azalmasına rağmen büyüktür. Bunun başlıca sebebi büyük dış ticaret açığıdır.

Ülke, insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 189 ülke arasında 15. sıradadır. Ekonomik serbestlik endeksine göre ise İngiltere, dünyada 180 ülke arasında 7. sıradadır. Küresel rekabetçilik açısından dünyadaki 141 ülke arasında 9. sıradadır. İş yapma kolaylığı açısından İngiltere, dünyada 190 ülke arasında 8. sıradadır.

Pazar Fırsatları ve Tüketim

Birleşik Krallık, zengin ve gelişmiş bir ülkenin sunduğu pazar fırsatlarını sunmaya gelecekte de devam edecektir. Ülkenin 2,6 trilyon dolarlık GSYİH'sı ve yaklaşık 40.000'lik kişi başına düşen milli geliri önemli bir pazar büyüklüğü anlamına gelmektedir.

BK, gelişmiş bir tüketim pazarıdır. Demografik eğilimlerin önümüzdeki yıllarda harcama davranışları üzerinde önemli etkisi olacaktır. Ülke nüfusu diğer batı Avrupa ülkelerine kıyasla daha yavaş olsa da yaşlanmaktadır. Ülkenin sosyolojik eğilimlere bağlı olarak yaşlanan nüfus profili sağlık hizmeti ve dinlence, boş zaman geçirme alanlarında talep yaratmaktadır.

Diğer pek çok gelişmiş tüketim pazarında olduğu gibi BK'da da perakende sektörü online alışverişin artması, teknolojik gelişmeler ve tüketicinin değişen talebi gibi nedenlerle evrim geçirmektedir. Bu eğilimler dağıtım kanallarını değiştirmeye devam edecektir. BK, kişi başına düşen online harcamalar bakımından dünyanın önde gelen ülkelerinden biridir.

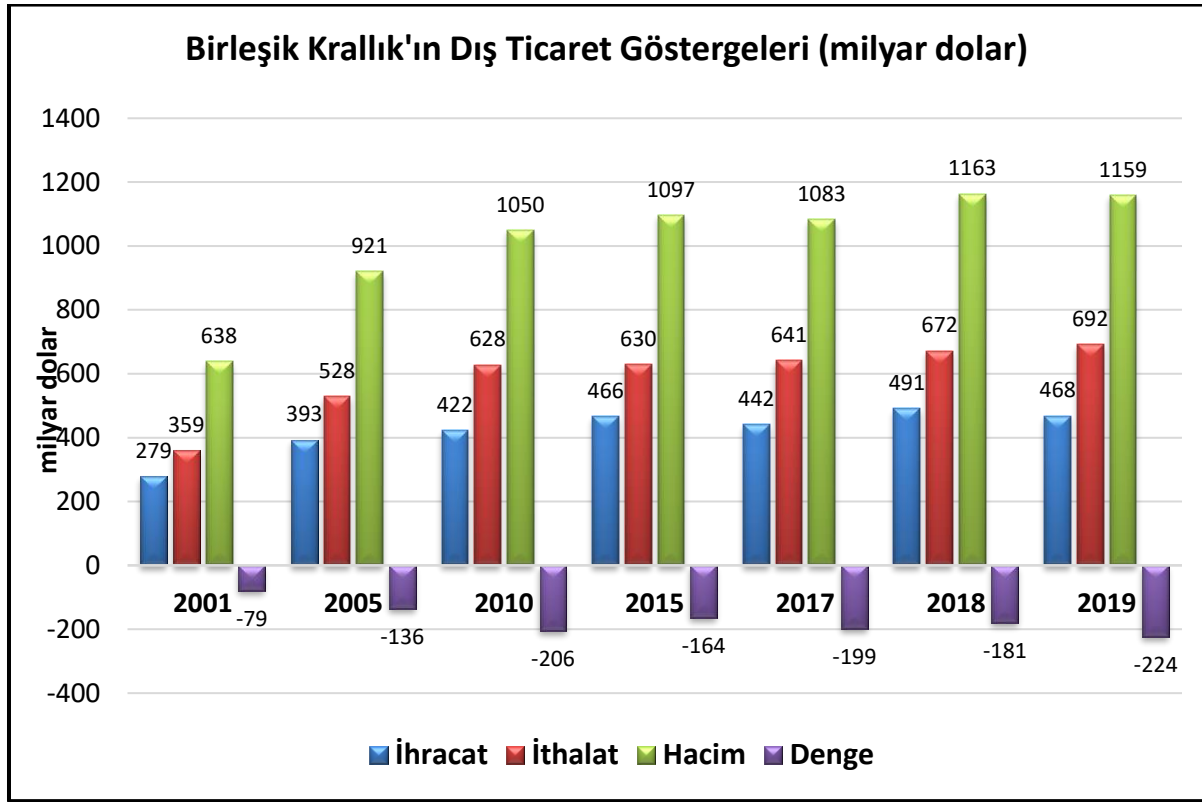
Birleşik Krallık Ulusal İstatistik Ofisi verilerine göre, ülkede web siteleri, tabletler ve cep telefonları aracılığıyla yapılan satışların perakende satışlar içindeki payı, Covid-19 pandemisinin etkisi ile 2020 yılı Mayıs ayında % 30'a yükselmiştir. Ancak diğer yandan e-ticaretin büyümesi, önceki otuz yılın çoğunu yeni müşterilere ulaşmak ve satışları artırmak amacıyla yeni mağazalar açarak geçiren geleneksel perakendeciler için ciddi sıkıntılar yaratmaktadır. Covid-19 döneminde hemen hemen tüm sektörlerde online satışlar artmıştır. Gıda perakende kar marjlarındaki düşüşün indirimli süpermarketlerin genişlemesinden kaynaklandığı ancak gıda dışı ürünler için kar marjlarının düşmesinin en önemli sebebinin internet satışları olduğu belirtilmektedir. Diğer yandan Covid-19 nedeniyle kötüleşen perakende sektöründe kapanışların hızlanacağı, işgücü maliyetlerinin de artmasıyla online satışın perakendeciler için daha cazip hale geleceği hakkında yorumlar basında yer almıştır.

Bölgesel Eğilimler

Londra ve İngiltere'nin güneydoğu bölgesi GSYİH'nın % 30'undan fazlasını oluşturmakta olup, BK'nın geri kalanından daha zengindir. Büyük Londra olarak tanımlanan alan ise Avrupa'da refah düzeyi en yüksek olan alandır. Londra'da gelir dağılımı oldukça dengesizdir ve İngiltere'nin gelir düzeyi en düşük insanları da başkentte yaşamaktadır. Ülkedeki gelir düzeyi en düşük olan bölgeler ise Kuzey İrlanda, Galler ve İngiltere'nin kuzeybatısında yer almaktadır. Bu bölgelerde işsizlik oranı da oldukça yüksektir. Galler ve Kuzeybatı İngiltere'de kömür, çelik ve gemi inşa gibi ağır sanayi bulunmaktadır ve bu bölgeler söz konusu sektörlerde yaşanan gerileme nedeniyle olumsuz etkilenmiştir. Geri kalan bölgeler ve İskoçya'da ise hem gelir düzeyi yüksek hem de düşük gelire sahip kişiler bulunmaktadır. Diğer taraftan bu bölgelerde de gelir dağılımında bölgesel olarak çeşitli eşitsizlikler bulunmaktadır.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Kaynak: Trademap

Trademap verilerine göre, Birleşik Krallık, 2019 yılında dünya ithalatında % 3,6 pay ile 5. sırada, dünya ihracatında ise % 2,5 pay ile 11. sıradadır.

Bazı istisnai haller dışında ülkenin mal ticareti sürekli açık vermektedir.

Ülke halen gıda, petrol ve petrol ürünleri, motorlu taşıtlar, petrol dışı ham maddeler, giyim, ayakkabı, elektrikli makineler, elektriksiz makineler, mobilya ve aydınlatma ürünleri ile motorlu taşıtlar gibi ürünlerde net ithalatçı konumundadır.

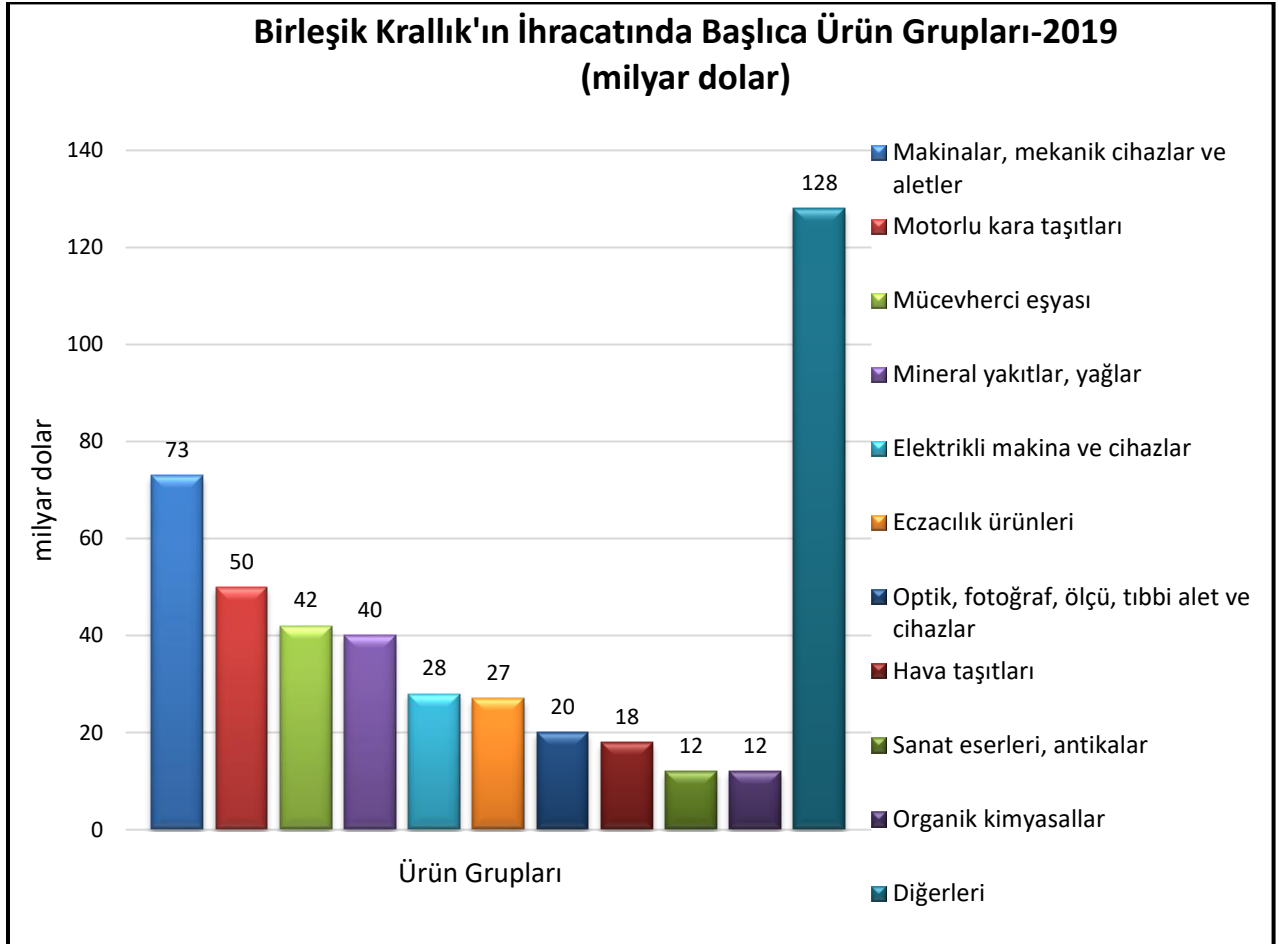
Diğer taraftan eczacılık ürünleri, optik ve tıbbi cihazlar, kimyasal maddeler, başta viski olmak üzere içecekler, havacılık ve uzay taşıtları aksam ve parçaları, demir-çelik, bakır, ham deri, teknik tekstil sektörlerinde İngiltere net ihracatçı bir ülkedir.

Avrupa Birliği ile Birleşik Krallık arasında Brexit sonrası dönemde tesis edilecek yeni ticaret düzenine ilişkin taraflar arasında yürütülen müzakerelerde 24 Aralık 2020 tarihinde anlaşmaya varılmıştır. 1 Ocak 2021'de yürürlüğe giren anlaşmaya göre Birleşik Krallık, iş ve seyahat konularında anlaşmazlık olmaması için Avrupa Birliği kurallarını takip etmeye devam edecektir. Anlaşma ile çoğu malın gümrüksüz ticaretinin garanti altına alınmış olup, iklim değişikliği, enerji, güvenlik ve ulaşım gibi konularda işbirliği devam edecektir.

Birleşik Krallık, “Ready to Trade” sloganı ile Brexit sonrasında 13 ülke ile ticareti geliştirmeyi hedeflemektedir. “Ready to Trade” Ülkeleri: Türkiye, Meksika, Brezilya, Hindistan, Çin, ABD, Kanada, Avustralya, Singapur, Birleşik Arap Emirlikleri, Güney Afrika Cumhuriyeti, Güney Kore ve Japonya’dır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

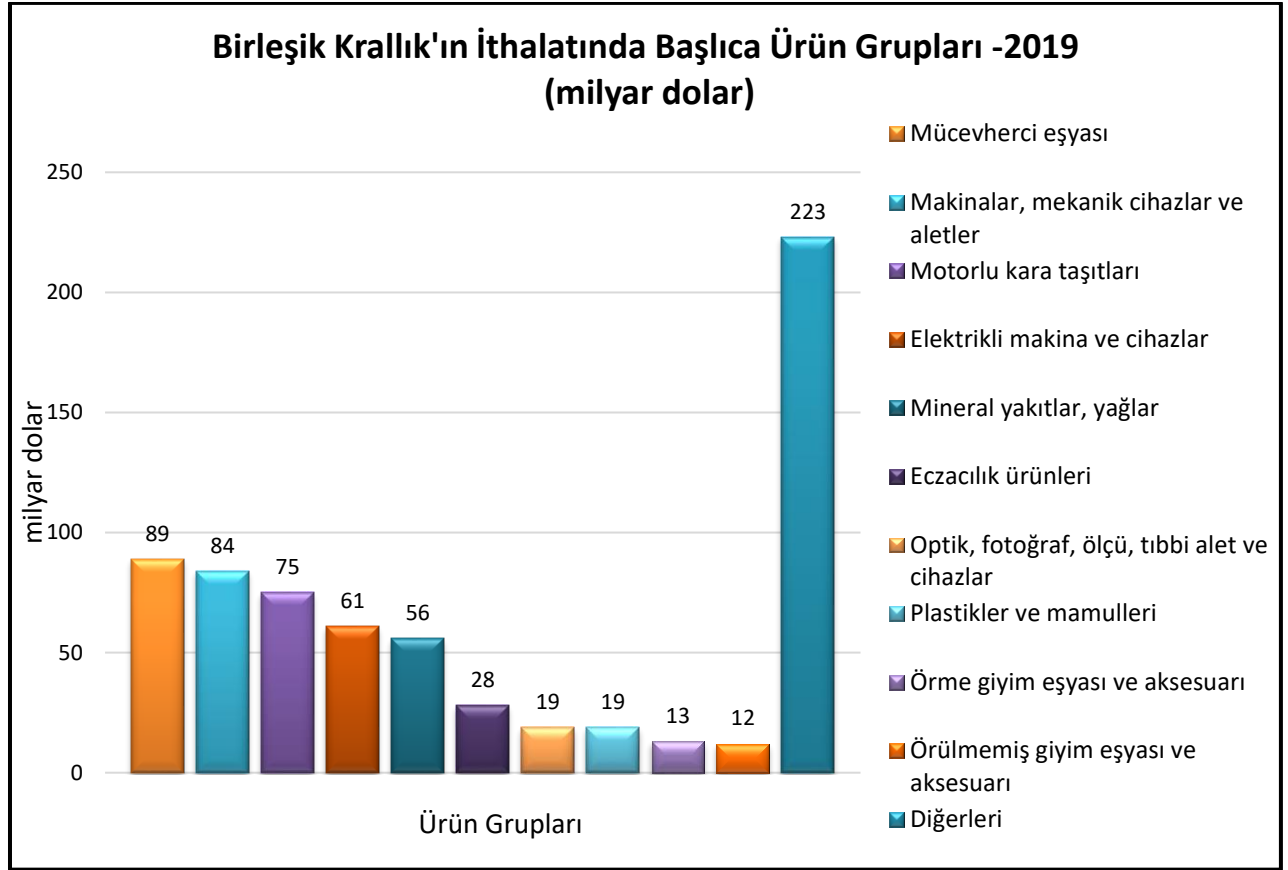
İhracat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

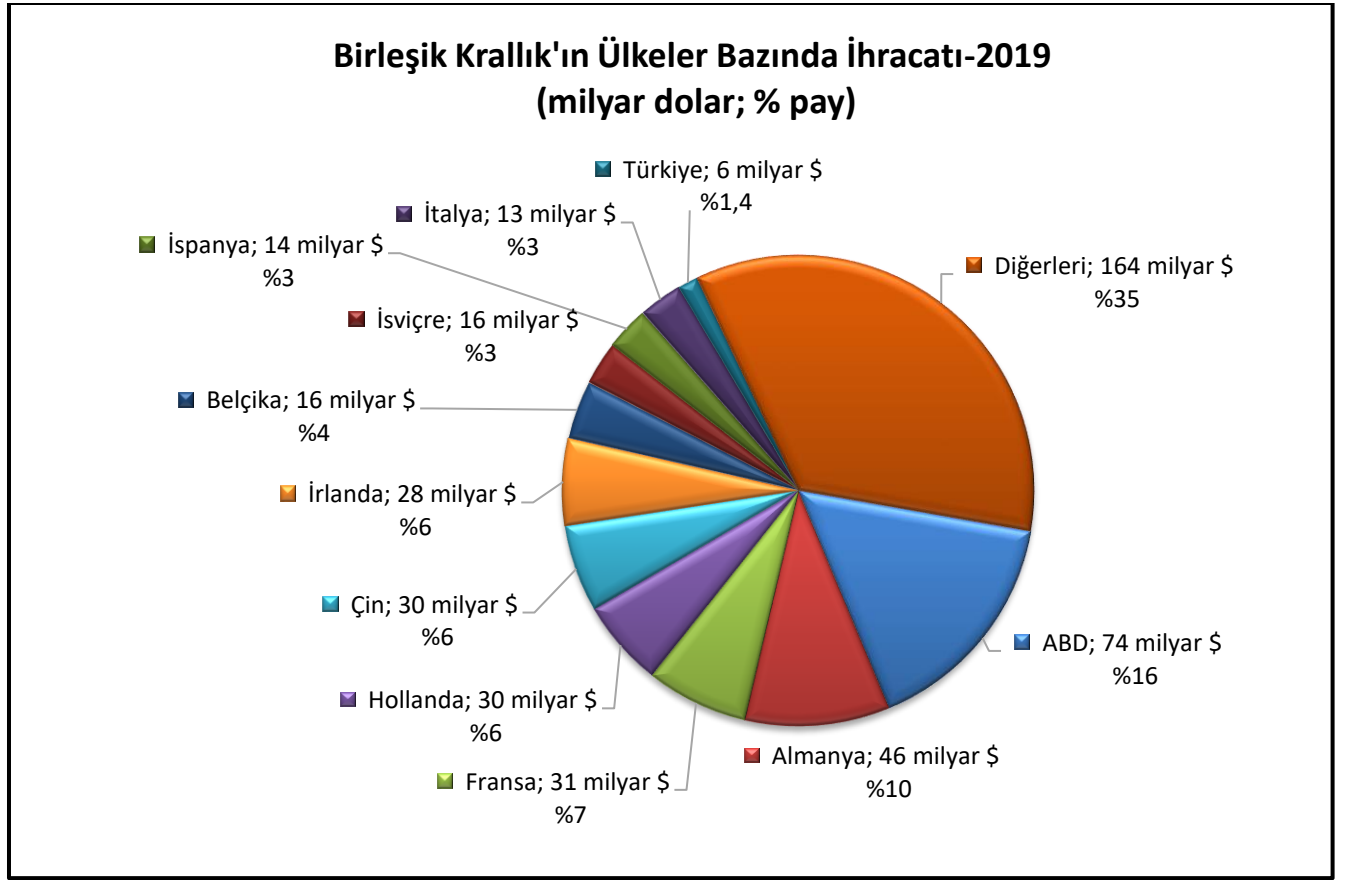

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

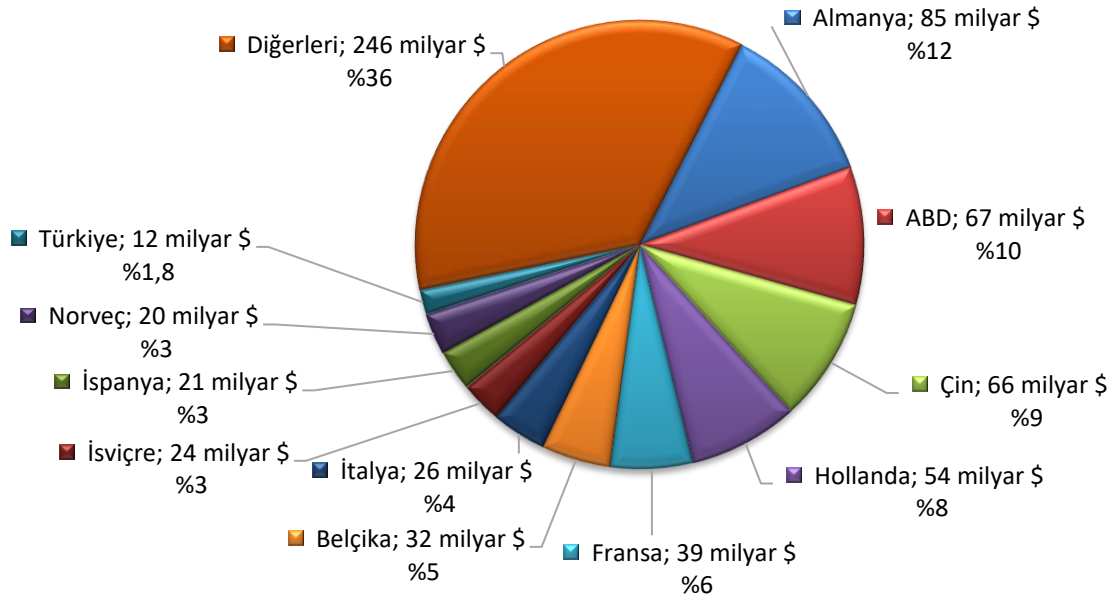

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Birleşik Krallık'ın Ülkeler Bazında İthalatı-2019 (milyar dolar; % pay)

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

UNCTAD verilerine göre 2019 yılı itibarı ile Birleşik Krallık’a doğrudan yabancı yatırım akışı 59,14 milyar dolar (2018’de 65,3 milyar dolar), ülkedeki yabancı yatırım stoku ise 2,08 trilyon dolardır.

Ülke, yabancı yatırımcılar açısından en liberal ortamlardan birine sahiptir. Sermaye kontrolleri 1979 yılında, diğer AB ülkelerinden en az 10 yıl önce, ortadan kaldırılmıştır. Hükümetler 80’lerden beri yabancı yatırımları ülkeye çekmeye çalışmaktadır.

Sermaye piyasalarının yapısı yabancı yatırımcıların yerel firmaları devralmalarına uygun şekilde oluşturulmuştur. Hükümetler de bu tip devralmalarda herhangi bir kısıtlamada bulunmamaktadır. İngiltere’nin yabancı sermayeye politik yaklaşımı “ekonomik faaliyetin milliyetinden çok yeri önemlidir” olarak değerlendirilmektedir. İngiltere’de yabancı sermaye önündeki engelleri iki alan belirlemektedir. Bunlardan biri rekabet politikası diğeri ise milli güvenlidir. Önümüzdeki dönemde İngiltere’nin yabancı sermayeye yaklaşımının yine liberal bir çizgide devam etmesi beklenmektedir.

5. TÜRKİYE İLE TİCARET

Genel Durum

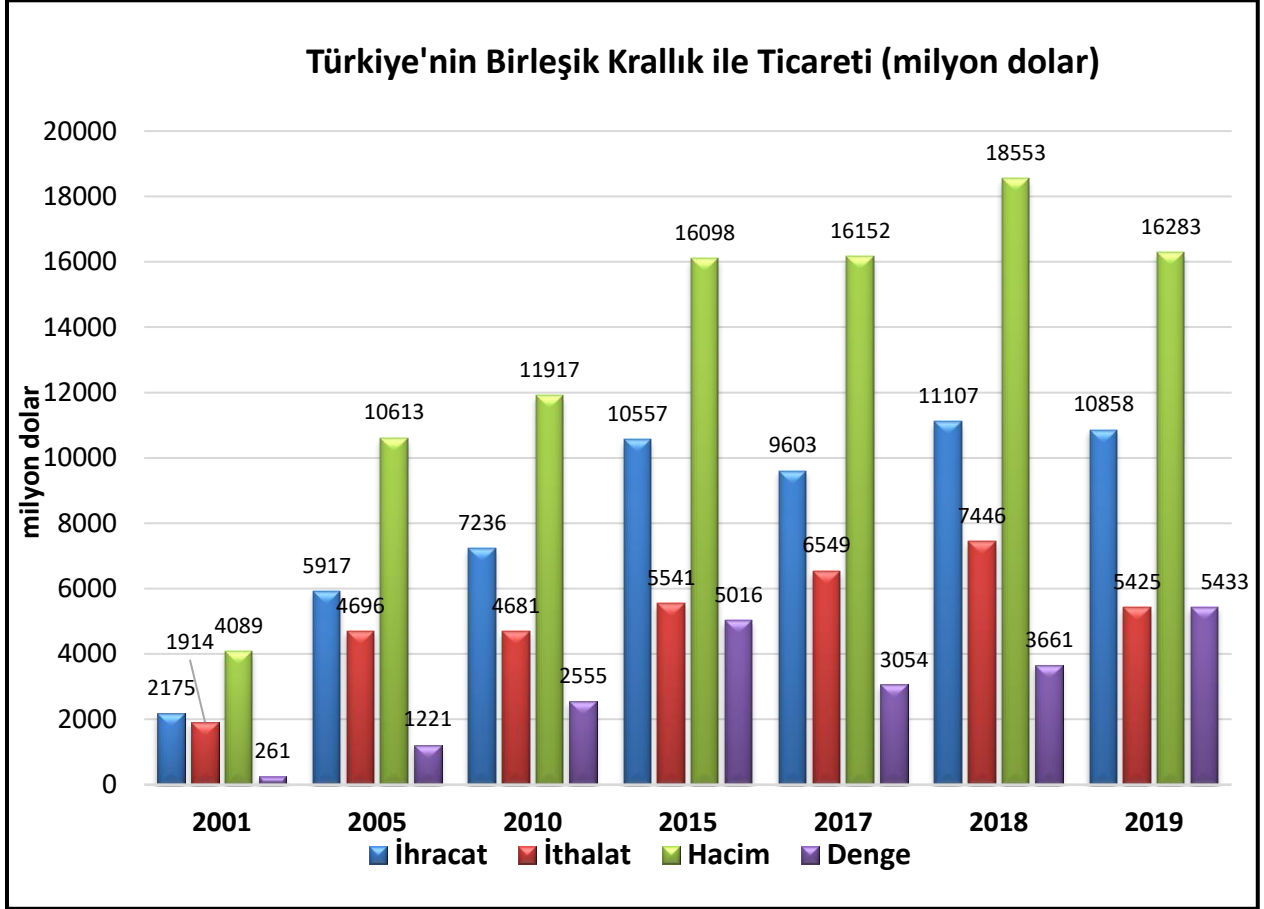
Geleneksel olarak ülkemizin çok önemli bir ticaret ortağı olan Birleşik Krallık, Türkiye'nin dış ticaretinde fazla verdiği ülkelerden biridir.

Birleşik Krallık ülkemizin 2019 yılı ihracatında Almanya'dan sonra ikinci büyük pazardır. Ülke, aynı dönemde ithalat gerçekleştirdiğimiz dokuzuncu önemli tedarikçi olmuştur. Ülke ile dış ticaretimizin hacmi 2019 yılında 16,3 milyar dolara ulaşmıştır. 2019 yılında Birleşik Krallık'a ihracatımız 10,9 milyar dolar tutarında olup, ülkenin toplam ihracatımızdaki payı % 6,3'tür. 2019 yılında ülkeden ithalatımız 5,4 milyar dolardır. Ülkenin toplam ithalatımızdaki payı ise % 2,7'dir. Ülke ile dış ticaretimizde 2019 yılında yaklaşık 5,5 milyar dolar tutarında fazla söz konusudur.

Ülke, Bakanlığımız tarafından 2020-2021 dönemi için belirlenen "Hedef Ülkeler" arasında yer almaktadır. Bakanlığımız tarafından belirlenen "Hedef ve Öncelikli Ülkeler" ve bu ülkeler için ihracata yönelik devlet yardımlarında sağlanan ilave destekler hakkında bilgiye <https://ticaret.gov.tr/ihracat/pazara-qiris/hedef-ve-oncelikli-ulkeler> linkinden ulaşılmaktadır.

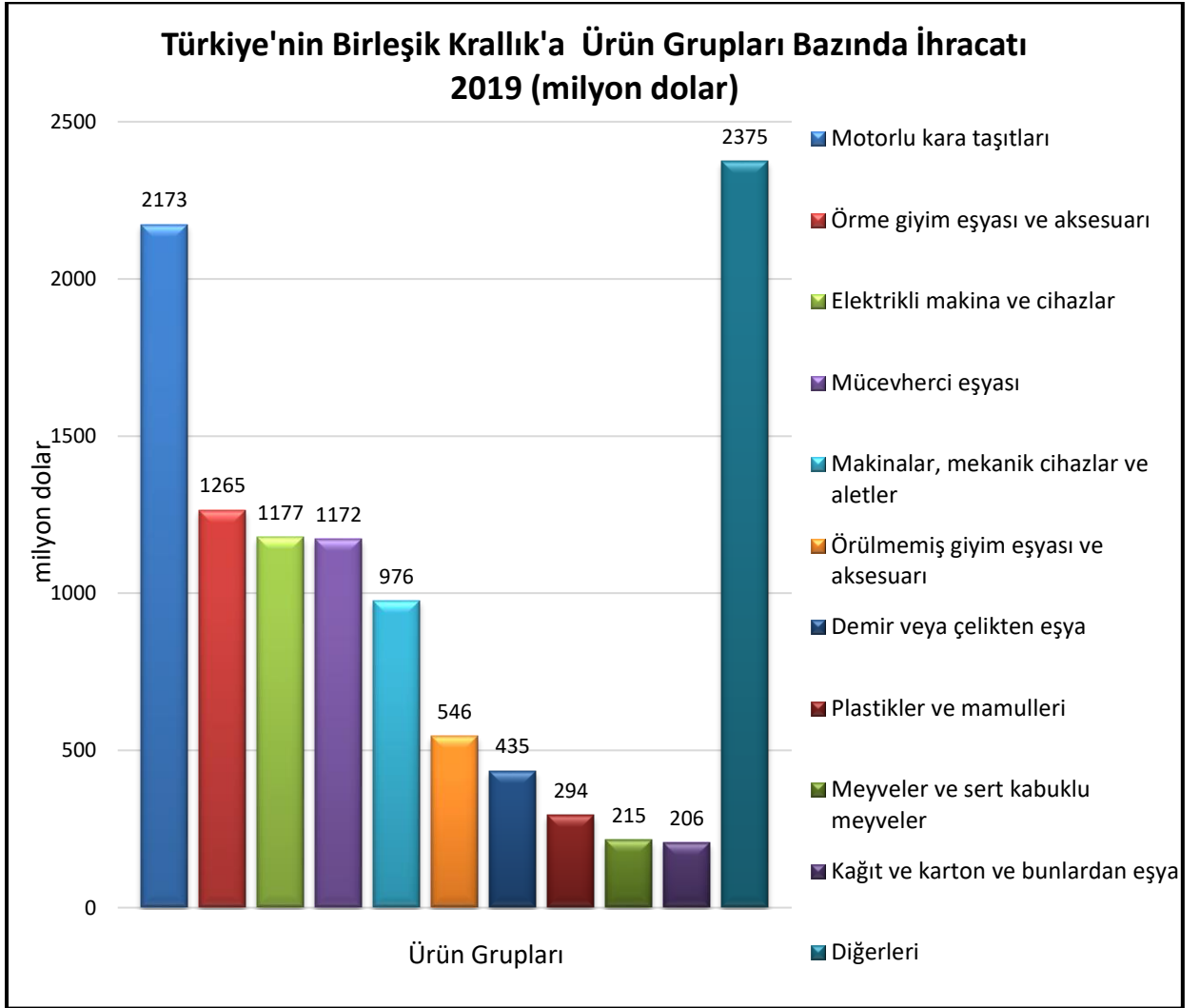
Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılması ve AB ile bir serbest ticaret anlaşması akdetmesi neticesinde 1 Ocak 2021 tarihi itibarı ile ülkemiz ile AB arasındaki Gümrük Birliği, BK ile ilişkilerimizde geçerliliğini yitirmiştir. Türkiye ve Birleşik Krallık arasında 29 Aralık 2020 tarihinde bir serbest ticaret anlaşması imzalanmıştır. 1 Ocak 2021 tarihinde işlerlik kazanan BK-Türkiye Serbest Ticaret Anlaşması, Gümrük Birliği ile getirilen kazanımları korumuş, sanayi ürünlerinde gümrük vergilerini sıfırlamıştır. Temel tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde AB ile mevcut tavizler ölçeklendirilerek yeni ticari ilişkimize yansıtılmıştır. Anlaşma ile ayrıca, aralarında çikolata, şekerleme, bisküvi, üzüm suları, gıda müstahzarları ile taze sebze ve meyvelerin de yer aldığı 90 civarında tarım ve işlenmiş tarım ürünüde, Birleşik Krallık'ın değişen vergi yapısı uyarınca, AB ile mevcut düzenlemenin ötesine geçecek şekilde vergi muafiyeti elde edilmiştir. Hizmet, yatırım, tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde yeni ticari ilişkiler geliştirilmesi konusunda mutabakat sağlanmıştır.

Türkiye-Birleşik Krallık Dış Ticareti

Kaynak: Trademap

Türkiye'nin Birleşik Krallık'a İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Birleşik Krallık'tan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Yatırım İlişkileri

TCMB verilerine göre 2000-2019 dönemi, Birleşik Krallık firmaları tarafından Türkiye'ye yapılan doğrudan yabancı yatırım miktarı 147,6 milyardır. 2019 yılında İngiliz firmalarının gerçekleştirdiği yatırım miktarı da 6,9 milyar ABD Dolarıdır.

Türkiye'ye yatırım yapan ve Türkiye'den mal tedarik eden önemli İngiliz firmaları bulunduğu gibi Birleşik Krallık'ta kendi dağıtım ve satış kanallarını, şubelerini açmış olan Türk firmaları da bulunmaktadır. TCMB verilerine göre 2000-2019 yılları arasında Türk firmaları tarafından Birleşik Krallık'a gerçekleştirilen doğrudan yatırım tutarı 17,6 milyar dolardır. 2019 yılında İngiltere'ye gerçekleşen Türk yatırımları 3,8 milyar dolardır.

Türkiye'deki İngiliz sermayesi altyapı, enerji, gıda ve turizm alanlarına yönelmektedir. Ayrıca, Türkiye üzerinden Rusya, Kafkasya ve Orta Asya Cumhuriyetlerine açılma ihtimali de, İngiliz yatırımcılar tarafından Türkiye'nin tercih edilmesinde önemli bir faktördür. Türkiye'de yatırım yapan önemli firmalar arasında Vodafone, HSBC, TESCO (piyasadan çekildi) ve Marks & Spencer bulunmaktadır.

Türk işadamlarının sermaye birikimi genel olarak İngiltere'nin kuzey bölgesinde yoğunlaşmıştır. Diğer taraftan önde gelen Türk firmalarının İngiltere'de dağıtım ve satış odaklı temsilcilikleri ve Türk banka şubeleri bulunmaktadır. Beko, YünSA, Vitra, Vestel, BMC, Desa Deri, Koleksiyon Mobilya, Söktaş, Goldaş, Sezginler Mücevherat (So Chic), Yakupoğlu, AKG Yalıtım (Çimstone), Armondi Tekstil, Ramsey, İş Bankası ve Ziraat Bankası bunların önde gelenleridir. Çok sayıda Türk firması İngiltere'de ofis, mağaza veya şube açmaya devam etmektedir. Ayrıca her yıl çok sayıda Türk firması İngiltere'de düzenlenen fuarlara katılım sağlamaktadır.

EKLER:**EK-1: Birleşik Krallık'ın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)**

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (%, 2018-2019)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		441 847 324	490 840 364	467 512 252	100,0	-4,8
8703	Otomobiller	41 997 267	42 042 944	38 556 395	8,2	-8,3
8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	22 729 697	24 915 267	26 338 948	5,6	5,7
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	19 138 448	27 633 053	23 705 066	5,1	-14,2
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	17 024 761	31 789 400	23 308 473	5	-26,7
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	20 478 113	18 928 423	17 977 826	3,8	-5
8803	88.01 ve 88.02 Pozisyonlarındaki hava taşıtlarının aksam ve parçaları	16 178 410	16 666 998	15 979 726	3,4	-4,1
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	11 539 904	13 589 829	11 873 115	2,5	-12,6
9701	Tamamen elle yapılmış yağlı boya, karakalem ve pastel resimler, kolajlar vb dekoratif plakalar	4 349 572	4 707 812	8 887 656	1,9	88,8
2208	Etil alkol (alkol derecesi < %80, tağyir edilmemiş) ve damıtılarak elde edilmiş likör ve diğer alkollü içkiler	7 283 313	7 963 257	7 871 137	1,7	-1,2
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	9 739 566	8 781 800	7 271 017	1,6	-17,2
7110	Platin (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	5 617 234	6 070 206	6 853 278	1,5	12,9
7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallerle kaplama metallere)	4 715 089	4 442 132	6 619 210	1,4	49
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	6 605 798	7 117 060	6 476 133	1,4	-9
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	5 258 798	4 955 419	5 114 528	1,1	3,2
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	3 920 525	4 346 062	4 855 096	1	11,7

Kaynak: Trademap

EK-2: Birleşik Krallık'ın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (%, 2018-2019)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		640 907 689	671 694 258	691 974 115	100,0	3,0
8703	Otomobiller	44 210 077	44 247 003	43 813 473	6,3	-1,0
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	20 710 133	26 347 851	24 542 383	3,5	-6,9
8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	20 678 025	20 420 890	20 705 974	3,0	1,4
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	18 501 989	20 362 145	19 868 686	2,9	-2,4
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	16 625 191	22 124 098	19 684 699	2,8	-11
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	16 040 702	17 200 177	15 847 561	2,3	-7,9
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	17 536 549	16 652 278	14 732 844	2,1	-11,5
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	12 479 725	14 712 564	14 698 451	2,1	-0,1
8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	7 174 421	7 627 910	8 834 416	1,3	15,8
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	11 213 564	14 419 315	8 529 461	1,2	-40,8
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	10 246 866	9 223 826	7 812 027	1,1	-15,3
7110	Platin (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	3 468 052	3 830 656	6 425 540	0,9	67,7
8803	88.01 ve 88.02 Pozisyonlarındaki hava taşıtlarının aksam ve parçaları	4 924 836	5 468 028	5 566 143	0,8	1,8
9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	4 826 301	4 985 935	5 014 363	0,7	0,6
8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	9 659 027	5 716 101	4 887 037	0,7	-14,5

Kaynak: Trademap

EK-3: Birleşik Krallık'ın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2017	2018	2019	Pay (% 2019)	Değişim (% 2018-2019)
1.	ABD	59 098 116	65 985 305	73 519 652	15,7	11,4
2.	Almanya	46 663 005	47 510 720	46 377 570	9,9	-2,4
3.	Fransa	30 381 011	32 081 599	31 287 212	6,7	-2,5
4.	Hollanda	27 556 388	34 527 687	30 166 555	6,5	-12,6
5.	Çin	21 382 916	27 701 868	30 106 292	6,4	8,7
6.	İrlanda	25 139 523	28 284 977	27 568 361	5,9	-2,5
7.	Belçika	17 752 575	18 979 509	16 456 805	3,5	-13,3
8.	İsviçre	20 287 405	25 596 878	15 609 200	3,3	- 39
9.	İspanya	13 465 084	13 976 374	13 655 884	2,9	-2,3
10.	İtalya	13 203 984	13 979 051	12 677 584	2,7	-9,3
11.	Hong Kong	9 338 656	10 323 623	11 219 241	2,4	8,7
12.	BAE	9 642 897	10 101 908	9 969 469	2,1	-1,3
13.	Japonya	7 369 537	8 380 560	8 335 897	1,8	-0,5
14.	Singapur	6 208 917	6 876 374	6 879 785	1,5	
15.	Polonya	6 415 908	7 044 929	6 756 360	1,4	-4,1
...	...	...	...	...	...	...
17.	Türkiye	9 564 957	13 673 568	6 414 082	1,4	-53,1
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		441 847 324	490 840 364	467 512 252	100	-4,8

Kaynak: Trademap

EK-4: Birleşik Krallık'ın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2017	2018	2019	Pay (% 2019)	Değişim (% 2018-2019)
1.	Almanya	89 639 326	92 101 404	85 204 290	12,3	-7,5
2.	ABD	58 827 516	63 294 166	67 094 309	9,7	6
3.	Çin	59 860 984	63 391 697	65 544 184	9,5	3,4
4.	Hollanda	51 347 897	55 887 707	53 817 083	7,8	-3,7
5.	Fransa	36 458 563	37 854 190	38 902 217	5,6	2,8
6.	Belçika	32 115 234	34 731 936	32 190 305	4,7	-7,3
7.	İtalya	24 882 495	26 732 679	26 314 752	3,8	-1,6
8.	İsviçre	11 984 128	7 410 016	23 664 770	3,4	219,4
9.	İspanya	20 175 995	21 119 101	21 211 826	3,1	0,4
10.	Norveç	23 165 947	25 567 260	19 774 792	2,9	-22,7
11.	İrlanda	18 745 244	18 328 528	17 694 174	2,6	-3,5
12.	Kanada	14 870 820	13 667 460	15 911 523	2,3	16,4
13.	Polonya	13 608 619	14 435 682	14 257 050	2,1	-1,2
14.	Rusya	7 234 127	9 439 898	14 127 013	2	49,7
15.	Japonya	13 109 804	12 917 863	13 024 902	1,9	0,8
...	...	...	...	...	...	...
16.	Türkiye	9 988 467	11 546 552	12 124 047	1,8	5,0
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		640 907 689	671 694 258	691 974 115	100,0	3,0

Kaynak: Trademap

EK-5: Türkiye'nin Birleşik Krallık'a İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (% 2019)	Değişim (%, 2018- 2019)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		9 603 189	11 107 336	10 858 011	100,0	-2,2
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	166 702	602 747	1 120 483	10,3	85,9
8703	Otomobiller	978 934	1 143 525	981 437	9	-14,2
8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	1 165 584	1 144 154	766 179	7,1	-33
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	466 655	547 250	477 332	4,4	-12,8
8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	361 570	410 790	446 377	4,1	8,7
6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	413 234	400 405	374 149	3,4	-6,6
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	351 796	368 099	345 994	3,2	-6
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	282 548	284 946	327 591	3	15
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	237 369	279 304	253 554	2,3	-9,2
6115	Külotlu çoraplar,taytlar, kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler (varis çorapları dahil) ve patik çoraplar (örme)	243 884	259 152	245 092	2,3	-5,4
8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	200 071	224 708	225 487	2,1	0,3
6104	Kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, etek, pantolon, tulum ve şort (örme)(yüzme kıyafeti hariç)	172 344	179 558	179 244	1,7	-0,2
8450	Ev veya çamaşırhane tipi yıkama makinaları (yıkama ve kurutma tertibatı bir arada olanlar dahil)	160 348	186 949	166 514	1,5	-10,9
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	144 962	155 746	153 715	1,4	-1,3
0806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	111 557	128 901	151 530	1,4	17,6

Kaynak: Trademap

EK-6: Türkiye'nin Birleşik Krallık'tan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (% 2019)	Değişim (% 2018-2019)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		6 548 620	7 446 107	5 425 188	100,0	-27,1
8408	Kara taşıtları için motorlar-dizel, yarı dizel	979 312	1 040 792	956 748	17,6	-8,1
7204	Diğer döküntü ve hurdalar	930 158	928 457	663 711	12,2	-28,5
7108	Altın (diğer işlenmemiş şekillerde olanlar, para yerine kullanılmayan)	111 365	1 506 419	548 720	10,1	-63,6
8407	Kara taşıtları için motorlar-silindir hacmi>1000cm3	243 424	248 290	257 142	4,7	3,6
8708	Helikopter (boş haldeki ağırlıkları >2000 kg)	212 501	208 506	172 083	3,2	-17,5
8703	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan diğer ilaçlar	684 276	503 648	153 019	2,8	-69,6
3004	Diğer yağlar ve müstahzarlar	326 737	233 043	144 885	2,7	-37,8
8802	Kara taşıtları için vites kutuları ve aksam, parçaları	78	0	120 885	2,2	0
8411	Diğer amaçlar için motorlar-dizel, yarı dizel	110 859	118 293	96 879	1,8	-18,1
2710	Turbojetler/turbopropellerin aksam-parçaları	32 838	19 203	76 521	1,4	298,5
7208	Motorlu taşıt; dizel/yarı dizel (silindir hacmi=<1500cm3)	42 365	2 725	58 081	1,1	2031,4
5402	Viskiler-alkol derecesi % 80'den az, tağyir edilmemiş	37 959	42 831	49 824	0,9	16,3
2208	Turbojetler (itici gücü > 25 kN) (türboreaktörler)	74 224	39 447	46 567	0,9	18
3808	Elastomerden diğer iplik (dikiş hariç); toptan, tek kat, 1m<50 tur	19 264	23 265	41 223	0,8	77,2
7213	Sıcak mamul demir, çelik rulo (kalınlık<3mm. diğer)	38 238	38 816	38 072	0,7	-1,9

Kaynak: Trademap